

**СПРАВА «ТАЛАЛІХІНА ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF TALALIKHINA v. UKRAINE)**

(заява № 13919/12)

Стислий виклад рішення від 22 жовтня 2020 року

17 квітня 2009 року заявницю було затримано та допитано у зв'язку з інцидентом з її співмешканцем. 20 квітня Ленінський районний суд м. Севастополя обрав їй запобіжний захід у вигляді тримання під вартою. 15 червня 2009 року прокуратура схвалила обвинувальний висновок та передала справу проти заявниці до суду для подальшого розгляду.

06 липня 2009 року Нахімовський районний суд м. Севастополя (далі — районний суд) провів підготовче засідання та залишив обраний заявниці запобіжний захід без змін. Районний суд двічі відмовляв заявницю у задоволенні клопотань про звільнення з-під варти. 20 червня 2012 районний суд змінив запобіжний захід на особисту поруку.

06 лютого 2013 року районний суд визнав заявницю винною у вчиненні неумисного вбивства та обрав їй покарання у виді позбавлення волі на строк два роки.

До Європейського суду з прав людини (далі — Європейський суд) заявниця скаржилася за пунктом 1 статті 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція), що (а) після закінчення розслідування у червні 2009 року тримання її під вартою не ґрунтувалося на жодному судовому рішенні до 06 липня 2009 року; та (б) що ухвала суду від 06 липня 2009 року, якою було санкціоновано її подальше тримання під вартою під час досудового слідства, була свавільною.

Також заявниця скаржилася за пунктом 3 статті 5 Конвенції на надмірну тривалість тримання її під вартою, за пунктом 1 статті 6 Конвенції на нерозумну тривалість кримінального провадження щодо неї та за статтею 13 Конвенції на відсутність у її розпорядженні ефективних засобів юридичного захисту у зв'язку з надмірними затримками у провадженні на національному рівні.

Розглянувши скарги заявниці, Європейський суд вказав, що після закінчення строку дії постанови про обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою від квітня 2009 року, тривалість якого не могла перевищувати двох місяців, подальше тримання заявниці під вартою ґрунтувалося на тому, що обвинувальний висновок було передано до районного суду. Національні суди не повертались до розгляду питання про тримання заявниці під вартою до 06 липня 2009 року, коли районний суд продовжив строк тримання заявниці під вартою без наведення будь-якого обґрунтування. Європейський суд констатував порушення пункту 1 статті 5 Конвенції.

Щодо скарг за пунктом 3 статті 5 Європейський суд зазначив, що безперервне тримання заявниці під вартою тривало більше трьох років і двох місяців, і ніщо у матеріалах справи не виправдовувало такої тривалого періоду тримання під вартою. Посилаючись на свою практику у справах проти України, у якій Європейський суд вказав на існування в Україні системної проблеми пов'язаної з надмірною тривалістю тримання під вартою під час досудового слідства, Європейський суд констатував порушення вказаного положення Конвенції у цій справі.

Розглянувши скарги заявниці на нерозумну тривалість кримінального провадження щодо неї, Європейський суд зауважив, що у цій справі тривалість кримінального провадження перевищила п'ять років лише в одній інстанції. Європейський суд не знайшов жодного виправданого надмірної тривалості кримінального провадження щодо заявниці, дійшов висновку про не-

дотримання у цій справі вимоги «розумного строку» та констатував порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.

Європейський суд також вказав, що заявниця не мала у своєму розпорядженні ефективного засобу юридичного захисту у зв'язку з її скаргою на надмірну тривалість провадження на національному рівні та констатував порушення статті 13 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

«1. Оголошує заяву прийнятною;

2. Постановляє, що було порушено пункт 1 статті 5 Конвенції;

3. Постановляє, що було порушено пункт 3 статті 5 Конвенції;

4. Постановляє, що було порушено пункт 1 статті 6 та статтю 13 Конвенції;

5. Постановляє, що:

(а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявниці 2 400 (дві тисячі чотириста) євро в якості відшкодування моральної шкоди та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися; ця сума має бути конвертована в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;

(б) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначену суму нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;

6. Відхиляє решту вимог заявниці щодо справедливої сатисфакції.»